

Л. П. Харченко, старш. викл.,
Е. О. Остапенко, викладач,
кафедра іноземних мов

НОВІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сучасний стан розвитку вищої школи характеризується інноваційними змінами не тільки в змісті, методах, технологіях викладання, але й у вдосконаленні та урізноманітненні способів контролю знань студентів.

Головною метою навчання іноземних мов є досягнення студентами такого рівня комунікативної компетенції, який передбачає іншомовне спілкування в межах професійної тематики. Проте на шляху до цієї мети постають перешкоди у вигляді недостатньої кількості аудиторних годин, великої кількості студентів у групах, різний рівень їх попередньої підготовки та усвідомлення значення опанування іншомовного спілкування. У таких умовах успіх усього процесу навчання значною мірою залежить від ефективного контролю, як засобу зворотного зв'язку, який дозволяє отримати інформацію про стан та результативність навчального процесу, відповідність заданої програми та фактичності її виконання.

Тестовий контроль є однією з ефективних форм контролю. Він допомагає здійснювати управління процесом навчання — шляхом визначення рівня успішності й якості знань та умінь студентів, у тому числі рівня сформованості комунікативної компетенції, необхідної для іншомовного професійного спілкування.

В методиці навчання іноземних мов робилось багато спроб щодо вирішення проблеми організації тестового контролю, його функції у процесі навчання, створена класифікація тестових завдань, сформульовані вимоги до розробки тестових завдань; проаналізовані та описані особливості організації тестового контролю різних видів мовленнєвої діяльності, іншомовних навичок та мовленнєвих умінь. Однак проблема організації цієї форми контролю залишається наразі актуальною.

Останнім часом зростає роль комунікативно-орієнтовної методики, інтенсивних і прискорених методів навчання іноземних мов. Упровадження комунікативно-орієнтовної методики потребує розробки нових завдань щодо контролю знань, а також тестового контролю граматичних навичок.

На початку розвитку цієї методики навчання іноземній мові провідні методисти нехтували граматичною точністю, але починаючи з 90-х років ситуація кардинально змінилась. Зазвичай вважається, що підібрати об'єкти тестування з граматики легше, аніж з лексики. Однак у методистів виникли свої труднощі при розробці граматичних тестів. Відбираючи граматичні форми вони зважали на:

- засвоєння матеріалу з підручника, вимоги програми з іноземної мови і граматичний мінімум, хоча він не зовсім досконалий з точки зору рівня складності;
- частоту вживання граматичних форм в іноземній мові та періодичність їх повторювань у підручнику;
- труднощі окремих граматичних форм, які знайшли шляхом порівняння граматичних форм англійської мови з відповідними граматичними формами рідної мови.

Наслідуючи методики провідних текстологів І. Цатурової та І. Рапопорта у виборі типу завдань і укладанні тестових завдань з граматики, рекомендується дотримуватись наступних принципів:

- 1) завдання мають відображати не тільки знання правил утворення граматичних форм, а й уміння оперувати ними;
- 2) кожен об'єкт тестування граматичних форм повинен мати свої найбільш підходящі типи завдань;
- 3) оскільки відповіді в тестах з граматики зазвичай однозначні, у завданнях мають бути вільно конструйовані відповіді. Принципи укладання такого типу завдань досить прості. Спочатку формулюється коротке точне питання. Потім з відповіді вилучається ключове слово, яке студент під час тесту має внести;
- 4) текст завдання має вміщувати тільки добре засвоєну лексику, складатися з завдань на 8—10 слів, які забезпечують достатню ситуативність та однозначність стимулу завдання.

Прагнучи до стандартизації тесту, необхідно намагатися регулювати його середній рівень складності для того, щоб з одного боку, дати можливість сильним студентам проявити себе, а з іншого, — уникнути ситуації, за якої слабкі за рівнем підготовки студенти не справляються із завданнями.

Використання тестів у навчальному процесі має багато переваг: оперативність отримання підсумкової оцінки, об'єктивність поточного контролю знань, можливість багаторазового використання й корегування навчального матеріалу під час зміни навчальних планів.

Перевірка знань студентів в поєднанні з оцінкою — це невід'ємний елемент процесу навчання. Тестові завдання звичайно

ж не можуть вирішувати всіх проблем навчання іншомовного спілкування і не замінюють собою інших засобів навчання. Як будь-який інший засіб діагностики, тести мають свої переваги і вади. Проте поруч з іншими методами і формами перевірки знань саме тестовий контроль при правильному його використанні, здатний значно підвищити ефективність навчання іноземних мов.

Перевага тестового контролю над традиційним полягає ще й у тому, що за допомогою тесту можна оперативно перевірити знання студентів з теоретичного матеріалу, а також з'ясувати рівень їх умінь та навичок, виявити систематичність підготовки студента до занять, забезпечує об'єктивність оцінки і повне охоплення контролем знань студентів.

Добре продумана і розроблена система тестів дає змогу ефективно контролювати навчальний процес з метою внесення потрібних корективів у навчальну діяльність.

О. Г. Ходакевич, викладач,
кафедра іноземних мов ФЕФ

ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ КОРЕСПОНДЕНЦІЇ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Сучасна політика України, яка орієнтована на зростання контактів з зарубіжжям, пояснює особливу зацікавленість майбутніх спеціалістів у фінансово-економічній галузі щодо отримання навичок укладання ділової кореспонденції та документації іноземними мовами.

Міжнародне ділове листування здійснюється переважно англійською мовою та відповідає загальноприйнятим стандартам. Кореспонденція, що здійснюється шляхом письмового листування, за допомогою факсу чи електронною поштою є ключовим аспектом ділової комунікації. Вона свідчить про досвід та професіоналізм людини, яка її укладає, водночас створює у адресата враження про компанію відправника. Чітке та ефективне ділове листування є запорукою успішного бізнесу. Незрозуміла, невірно укладена кореспонденція може спричинити ряд проблем: затримки у постачанні товару, фінансові збитки, зіпсовані стосунки між компаніями. Тому, письмові навички — *що* писати, а також *як* це виразити — невід'ємна складова освіти майбутніх економістів.